

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

TONGEREN, 8 JANUARI.

Nieuwjaarsgiften aan Z. H. Leo XIII. 2^e LIJST.

Bedrag der vorige lijst	fr. 355,00
MM. Inden kapelaan te Tongeren	10,00
Haelewycx id.	10,00
Caius id.	10,00
Naamloos van Tongeren	5,00
Parochie Rixingen.	
MM. Pollenius pastoor	10,00
Jacobus Timmermans en familie	7,00
Eenige parochianen	18,00
Roodhaling in de kerk	5,75
Totaal der parochie Rixingen fr. 40,75.	
Parochie Lauw.	
MM. J. Denis, pastoor	10,00
Naamloos	2,00
L. T.	2,00
Totaal der parochie Lauw, fr. 14,00.	
Total fr. 444,75	

Van alles wat.

Er is weinig nieuws in den politieken wereld, De Postrijder heeft schoon zijnen verrekijker in al de richtingen van den politieken gezichterder te zijn, hij is gelijk zuster Anna die niets zag aankomen.

Overal heerscht kalme en stilte. Debulgarsche kwestie schijnt te slapen en de oorlogsbERICHTEN, die d'zer dagen in omloop waren, beginnen te stillen. Alzo verwezenlijkt zich het woord van den ooden keizer van Duitschland, die onlangs gezegd lijkijt hij het verhaal hebben, dat, zoolang hij zou leven, Europa van den oorlog zou bevrjijden. Des te beter.

Als wij nu den toesta'd in België aanschouwen, dan vinden wij ook weinig nieuws in de politiek. Onze staatsmannen zijn in vakantie en, waarschijnlijk gebruiken zij hunnen ledigen tijd om aan hunne vrienden en kennissen nieuwjaarsgeschenken te doen en gelukwenschen toe te sturen, juist gelijk gij en ik.

Wat de kwestie van den persoonlijken militairen dienst aangaat, deze is verzekerd in korten tijde een begrafenis van eerste klas te krijgen. Het vrije katholieke land wil niet van den *allerman soldaat* horen. Minister Beernaert heeft verklaard dat het wetsontwerp d'Outremont geenszins het ontwerp van het gouvernement is en generaal Pontus, minister van oorlog, heeft insgelijks gezegd dat hij dit ontwerp niet stemmen zal. Eens te meer verwezenlijkt zich hetgeen de Postrijder over lang gezegd heeft, dat noch het land noch het gouvernement iets te doen hebben gehad met alle verzuim van den soldadendienst.

Is dat niet, geachte lezers, het schoonste nieuwjaarsgeschenk dat het katholiek gouvernement aan het land geven kan?

Vermits wij van gouvernement en wetsontwerpen spreken, zullen wij nog in enige woorden de wetten oponsummen welke de kamer van volksvertegenwoordigers in deze zitting stemmen zal.

Welt over de beperking van het werk der vrouwen en kinderen in de mijnen en fabrieken, wel over het betrekken der dronkenschap, wel over het onderhouden der voorwaarden van gezondheid in de fabrieken, wel over de werkmaatschappijen of *rakkersverenigingen*, zielde geachte lezers, enige der wetten waarmee zich de kamer in dezen tijdstip zal bezig houden. Dat zijn allemaal wetten die veel meer de belangen

van het volk en het welzijn van den arbeider als het politiek betreffen.

Vergelijk met deze houding van het katholiek gouvernement de houding van het onlangs onvergroezen gezenuw-gouvernement.

De gezenuw aan het roer hadden maar een doel, politiek en mets en politiek te maken. Wat het lot van burger en werknemer aangaat, daar geven die jongens deilig den bliksem van. Zij spraken wel van verbeteringen van allen aard die zij wil den inhoren, maar, gelijk men hier te Tongeren zegt, *klopen zijn geen oorden*. Ook liet de wervende straf zich niet lang aflatzen en de kiezers smeten den hevel gezeuwoed en het bwind af. Sinds toen heerscht vrede en kalme in België.

Het is een oud liedeken, welk de liberalen aanheffen inden dat de katholiekken aan het bestuur komen : *dat het land ten ondergaat, dat de katholiekken tot niets bekwaam zijn*!!!

Zo schreeven dat liedeken zoo har, dat men zou denken dat zij het zelf gekloven! Odegelukkig verheft er zich in hun midden van tijd tot tijd de een of de andere gewichtige stem, die al dat gejammer tot stilzwijgen dwingt.

Zoo had, d'zer dagen, een liberaal gewaagd het ministerie te beschuldigen van, ijdeles de bloedige onlusten te Charleroi, in meert lasteden, niet op de hoogte zijner plicht te zijn geweest en te laat gekomen te zijn met de gevraagde hulp.

Het was aan den heer minister niet moeilijk te bewijzen dat de troepen aang-bracht werden zoo *sporadic en mogelijk*? zijn grondig antwoord moet iedereen bevreiden, toen een liberaal, een man van kennis en gezag en die ziel ter plaatse was van die betrekvenswaarde gehechteerde, M. Pirainz het woord vroeg en zeide : *dat het ministerie volkomen zaken plicht gekwetst had, dat het gemakkelijk is van achterhand te zeggen : a men had dit, of men had dat moeten doen a, niet is er moediger om te verzuimen dan het onoverzichtelijke is er een!*

En nu een kleine herinnering :

In het jaar 1870, werd er aan onze grenzen een bloedige strijd geleverd, het fransch leger werd door de Pruisen te Sedan op de vlucht gedreven en dreigde den belgische bodem te overweldigen ; in die akelige tijdsomstandigheden, waren de katholiekken insgelijks aan het bewind en na den oorlog verlaakte M. Frere, alsdan no : hekstuk der liberaal partij, dat het ministerie niet beter had kunnen doen dan het gedaan had ! Dat er twee !!

Die bekentenis zeggen genoeg dat de katholiekken zo onbekwaam niet zijn dan de gezenuw het wel bewezen.

Zoo is het overgens in alle vakken van's lands bestuur.

Wat de geldkwestie, bij voorbeeld, betrifft, het liberaal ministerie boorde ons den grond in, het kost-kot klonk altijd aan ; de katholiekken, in tweede bestuur, hebben het evenwicht hersteld en de toekomst behoeft een schoon overschot !

Minister Thoissen heeft in de Kamer verklaard dat de enige katholieke onderwijzers die recht hebben op pension en dat van Van Humbeek niet konden bekomen, in 't gelijk zij gesteld en dat hen beiden was te moeten hebben.

Maar buiten die klas er zijn nog vele onderwijzers die verscheidene jaren hun stande in de pensionkas gestort hebben, en die, an zij in de aangenoemde scholen dienst doen, zoen willen voortgaan met te storten. Dit wordt dan gewerteld en dat is even onbijdringbaar als de weigering van een gewetigd pension. Voor hen ood : die daer er gezorgd te worden, want zonder dat geunt de officiële onderwijzers een voorrecht in deelbaar voor het vrij onderwijs en strijdig met de gelijkheid der Belgen voor de wet.

— He ! Marten ! riep de ridder uit, hoe komt het dat ik u tussen mijne vrienden vind ?

— Ridder van Scheurenhof, antwoordde de jongeling, ik ben slechts de vijand van uw huzen en patrouien, omdat mij dankt dat God gneen meester aan de vogelen der lucht en aan het wild der boschen gegeven heeft. Gij hebt mij dikwals getoedt dat gj er anders over oordelt, zonder dat gj mij nogtans ooit met onmenschenlijkhed over mijn stroperijen gestraft hebt, gelijk gy het hadt kunnen doen. Heden zit gij in gevar en mijn arm en mijn geweer zijn tot uw dienst.

De grisbaard was diep bewogen : zich naar de mannen van Hoensbroek draaende :

— Mijn vrienden, zeide hij, ik heb slechts twee zaken te verlangen : eerstens de redding mijner dochter, tweedens dat de hekel mij in staat stelle van u ooit te belooven zoa als gj het verdient. Doch uw hulp kan ik niet nemenmen, omdat gj zelven uw vrouwen en kinderen te verdedigen hebt, indien de Bokkenrijders wisten dat gj u hier bevindt, dan zouden zij voorzeker uwe huizen verbranden, uwe akkers verwoesten en u allen tot den bedelzaak brengen. Gij, Marten, kunt alleen hier blijven, gy zit jongman en hebt niets te verliezen. Ik noemt u van heden mynen eersten beschouwster. Gy zult u goed van dat ambt kwijten, want niemand kent heter dan gj al de voetpaden mijner boschen. Gij, vrienden, keert naar uw woningen terug.

— Die gezegde had hij de hand aan den drossaard en aan zijne gezellen die droefgeestig de zaal verlieten.

Nauwelijks waren zij buiten het kasteel in het voetpad dat naar Hoensbroek leidt, of een ruiter, die in de duisternis niet herkenden, kwam in vollen draf langs hem voorbij gereden. De ruiter joeg recht, maar Scheurenhof en enige oogenbliek

van de kasteel het gevest van zijnen degen op de grote poort van het kasteel.

— Wie klopt er ? vroeg Marten met het jachtgeweer van zijnne meester gewapend.

— Een vriend die den ridder van Scheurenhof verlangt te spreken, antwoordde een onbekende stem.

De deur werd gespoed en de ruiter ging binnen. Marten draaide den loop van zijn geweer naar den vreesdeling en zeide :

— Kom nadier bij tot onder dezen lantaarn, en zeg wat gij vraagt.

— Ik heb u gezegd, ik wil den ridder spreken.

— Wie zit gij ?

— Daar zat mij neester welen.

Marten trok zijn geweer terug. Hij had den vreesdeling herkend.

— Hoe ! het zit gij, edele heer, herman hij verwonderd, volg mij.

Beiden gingen naar de grote zaal waar de priester van Scheurenhof, Meichels, en de oude priester den brand van het kasteel van Hegen omschouwden die allengens verzwakte.

— Wach hier tot dat ik uwe konst aangekondigd hebber, zei Marten tot zijnen gezel.

Op deze woorden opende hij de deur van de zaal en zei met haderstem : de edele heer Walter van Hegen, — deze naam viel als een donderslag in de kamer.

De jongman nadereerde den grisbaard en boog zich diep neder.

— Edelle heer ridder, zeide hij, nu ben ik de zoon uws vaders niet meer. De brand heeft mij niet mijn huis verdreven en doet mij voortaan als weekend op de aarde dwalen. Mijn vader is gedood, mijne moeder is gedood, ik heb geen famili

schieten, trekken vooral naar voedsel mit de diepe laage van den grond en gedeeltelijk mit den ondergrond. Daarom moet men zooveel mogelijk, de paantien die hartwortelen schieten op de planten doen volgen waarvan de wortelen langs de bovenste lagen van den grond voortlopen.

Lezer, hebt ge al eens nagegaan wat groot getal moorden, zelfmoorden, vechtpartijen en andere ongelukken, in de leste dagen plaats hadden ?

Het ge al eens nagedacht, welk toch de oorzaak van al die rampen is, die op zekere huisgezinnen neervallen ?

Welnu, van de tien zeven keer, wordt die ramen tweeweg gebracht door den *janverduivel*.

Tot schande van ons land moeten wij zeugen dat die duivel hier meer en meer de heest speelt, en men de ongelukken en misdaaden niet meer tellen kan, die hij op een jaar doet ontstaan.

Waar de jeneverduivel langs de voordeur binnentreedt, gaat de rust, de vrede, de welvaart en de gezondheid langs de voordeur uit.

Meer dan dat, de jeneverduivel, die zich in den beginne voordoet als een plezante vriend, als een goed kamerad, toont zich heel gaauw als een bloedige misdadiger.

Het is bij den dronkaard het mes, den revolver, de bijl of den hamer in de hand geelt, om den moord te begaan.

O hoeveel, die in dronkenschap een slechte daad begingen, wie bloed op de handen sloeg — bloed soms van vrouw en kinderen — hebben zich wanhopig in de gevangenis de harten uit het hoofd getrokken !

Het ge gelezen hoe Pals van Antwerpen, zijne vrouw vermoorde, zijn arm kind vermoord en zijn eigen den hals abschildt ? De Postrijder heeft het verleden donderdag verhaald.

Wat nu de diepte aangeeft op de weke men de schrikkende meststof moet gebruiken, dit hangt vooral af der manier van vertakkering van de wortelen.

Hoe dieper de wortelen der planten den grond indringen, hoe dieper men de meststoffen kan bedelen. Het ware van geen nut meststoffen als bedekking voor de berten te gebruiken. Indien de vruchtbarmakende stoffen niet in aanzaking met de wortelen kunnen, dan zijn zij van geen nut voor de planten.

Iudien de wortelen zich in de bovenste lagen van den grond ontwikkelen, dan kan men zeker de meststoffen als bedekking gebruiken.

Volgens hetgeen wij hier boven gezegd hebben kan men reeds besluiten dat een meststof des te meer werking zal hebben dat het oplosbaar en verdelijk is.

De onoplosbare meststoffen mogen *nooit* als bedekking gebruikt worden. Hetzelfde dient gezegd te worden van de meststoffen die, ontslaan oplosbaar, toch weinig verdelijkbaar zijn gelijk een potash.

Er bestaat slechts een enkel meststof dat men redelijk als bedekking kan gebruiken, dat is de soda-nitraat.

Het ge gelezen hoe Pals van Antwerpen in een rechte partij tegenover de vrouw en kinderen opkwam en de vrouw en kinderen — hebben zich wanhopig in de gevangenis de harten uit het hoofd getrokken !

Het ge gelezen hoe vrouw en kinderen opkwamen en de vrouw en kinderen — hebben zich wanhopig in de gevangenis de harten uit het hoofd getrokken !

De *landbouw-waarde* van een meststof hangt af :

1° Van de hoeveelheid vruchtbarmakende elementen die het bevat.

2° Van zijne gelijkwaardigheid.

3° Van zijne natuurlijken stand.

De landbouw-waarde van een meststof hangt vooral van de hoeveelheid nuttige elementen die het inhoudt. Men kan niet als meststof in een stof aanschouwen dat ten minste, niet een van die vier elementen bevat : Stikstof, phosphoer, potash of kalk. Een meststof dat deze vier elementen inhoudt, is een *volledig meststof*.

Een *enkel meststof* houdt slechts een van deze elementen in.

In het algemeen moet de landbouwer slechts enkele of onvoldige meststoffen koopen. Het is heel zelden mogelijk volledige meststoffen redelijker te gebruiken.

Er bestaat slechts een enkel meststof dat men redelijk als bedekking kan gebruiken, dat is de soda-nitraat.

Tongeren, den 7 januari 1887.

Abonnement
Drie maal per week 6 francs per jaar.
Twee " " " 5 " "
Een " " " 4 " "
Een blad afzonderlijk 13 centimes.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 13 centimes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikelen vooraf
of midden in het blad : 1 fr. den drukregel.

plaats laten nederzakken. Hij heeft toen de muur van den hof bericht die de gendarmerie van de gevangen heeft aangelegd.

Van op den vastenavond ziet men heel goed de plaats waardoor Polynoxantschap is. Het *janvier* moet de begrippe hoe een menschen lichaam door zulk een klein opening heen kunnen doorgaan.

Volgens de ontsnapping verklapt, want hij is opnieuw weggehaald en hij legt zijne draad broek voort uit, zou hij kwetsuren aan den voet beklagen en hebben niet af te springen. De koord die hij gemaakt had was te kortom hem tot op den grond te laten. Polys heeft een gedeelte van het kanton Loon doorgeloep zonder juist te weten waar hij zat. De gendarmerie heeft hem om 3 ure's morgens begonnen op te zoeken en zij heeft hem's anderdaags 's morgends in een weide te Mettevoort terug gevonden.

Zijn hoofd en zijn voeten waren bloot. Hij was zo'n stuk van konde dat hij niet meer gaan kon. De gevangene is in een ellendig toestand op een goed bedekte kru, want de gevangenis van Tongeren heeft geprachtig getracéerd.

Poly heeft nog verklapt dat de drie dieven van Ulbeck, die beiden onder de handen van het gerecht zijn, 's donderdag voor de uitbraak, op weg van de gevangenis naar de rechtbank, ontvlucht waren. De drie dieven waren op de weg weggevlucht en hebben de ontsnapping niet kunnen voorkomen.

Verleden zondag had het jaarlijks avondmaal der *Unie* plaats en verleden donderdag vandaag der leden der Concordia insgelijks op hun jaarlijks avondmaal.

Zouden namen er zooveel leden van deze feestelijke plaats. Alles ziet er spoorloos en toen de reeks platen dat de leden van de Concordia op de weg van de gevangenis naar huis was, werd het woud van de zusters en de dekmakers gegeven. Alle liedlers die zich lieten horen werden delijk ontgaan.

De *Unie* en hun *voorspoed* hebben daar het beste bewijs van haren *voorspoed* en van haren altijd groeiende vooruitgang gegeven.

Zijn militaire leden benoemd van den militair in de provincie Limburg gedurende het jaar 1887 :

De vooroor graaf Van der Stegen de Putte, platen-commandant te Hasselt;

De vooroor Wolters van het 6e linie-regiment en de eerste kapitein Laurent der gendarmen,

M. le Chevalier Schatz, representant, et M. Schatz, receveur, sans invitations, dimanche 25 de ce mois à 7 heures.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de Janvier 1887, est en vente chez M. COLLEE libraire, Grand Place, 57-59, à Tongres. Prix 25 centimes.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik :

De gemeenteraad van Luik heeft besloten een pleit te stellen op het horep van advokaat.

— U Luik wordt gemeld dat in de mijne der Awirs, Andelotse, zeven ontploffing van mijngas heeft plaats gehad. Zeven personen hebben wond bezeten.

— Men meldt uit Verviers :

De stad is de eerste, die voor het jaar 1887 eveneens middels aan te erkennen heeft. In een herberg nabij het slachthuis zaten op maandagavond een aantal mensen om een geroosterd te eten.

— Edele ridder, zoo mijn hart sterk is, mijn degen is even sterk, antwoordde de jongeling met opgetogenheid.

De ridder van Scheurenhof ging Walter verzoeken van plats aan te dalen en het avondmaal met hem te delen, toen Marten ontsteld lamen kwam. Hij wierp eenen mistroevenwenden oogslag op Hegen en nadere den ridder.

— Wat mens is er, Marten ? vroeg de grisbaard.

— Ik heb u iets te zeggen, heer ridder.

— Speek, Marten, de edele heer van Hegen is mijn gast, ik heb geen geheim voor hem.

— Wel, herman de knecht, mijn engel bewaarder gaf mij zeker de gedachte in, van een wandeling rond het kasteel te doen om te houden wat er ontgaat. Aan de grote poort vond ik Jan-Manklein, de speelman van het dorp. Hij erkende mij, en daar wij elkaar meer in de herberg dan in de kerk konden hebben, vroeg hij mij of ik hem wilde helpen het kasteel afslepen en middelen herannen om Scheurenhof in de handen der Bokkenrijders te doen vallen.

— Zij zullen mij niet vangen gelijk een rat in een val, riep de grisbaard uit, de granschap heeft mij de knachten terug gegeven die de onderdaan mij ontnomen heeft. Zij zullen voelen hoeveel kracht mij arm nog heeft, hoe scherp mijn degen is en hoeveel karabijnen dragen

— De speelman vertrouwt.

— Neen, edele ridder, ik heb geveinsd hem te

willem onderstellen om hem des te zekerder als een vos te vangen.

— Hangt hem aan den hoogsten toren van mijn kasteel !

— Dunkt u niet, edele ridder, dat het voorzichtiger van hem nog enige oogenblikken in leven te laten om de banderij der Bokkenrijders niet te ontdekken ? We hielden daarvan nog tijd genoeg om hem de flinkers tussen hem en kasteel te doen slagen.

— Toen heb gelyk, antwoordde de ridder, ziekenhuis van de troepen, herlaide Jan-Manklein, allen van het troep tot de voeten gewapend en gereed om ons de overwinning daan te doen koopen.

— Hoeveel hebt gij er geteld ? vroeg de kastelein.

— En groot getal, herman de speelman. De duisternis heeft mij niet toegelaten van hen te onderscheiden, maar ik heb haue wapens zien blinken